

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/15/2014
Identifikačné číslo spisu:	9512100152
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9512100152.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Gabriely Šimonovej, JUDr. Jany Serbovej JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 25. februára 2016, v trestnej veci obvineného Ing. G. T. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-4T 45/2012, o dovolaní Ing. G. T. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2013, sp. zn. 3 To 3/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie Ing. G. T. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 10. decembra 2012, sp. zn. BB-4T 45/2012, bol obžalovaný Ing. G. T. uznaný za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 27. júla 2011 v obci H. R. 164, v reštaurácii U. F., okres M., ako inšpektor práce, zaradený na B. práce R. R., potom ako vykonal kontrolu uzatvorených pracovných zmlúv so zamestnávateľom C. H. IČO: XXXXXXXXX si dal sľúbiť od C. H. platok - finančnú hotovosť v presne neurčenej výške za to, že protokol o vykonanej kontrole vyhotoví tak, aby v ňom pokuta nebola uložená a následne prijal od C. H. sumu 50 €, pričom porušil ustanovenie § 60 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a § 61 ods. 1 písm. b/, písm. c/ zák. č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za tieto trestné činy špecializovaný mu súd uložil tresty podľa § 329 ods. 2, § 38 ods. 2, 36 písm. j/, 37 písm. h/, 41 ods. 1, 48 ods. 1, 2 písm. a/, 61 ods. 1 Tr. zák. úhrnný odňatia slobody vo výmere päť rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, zákaz činnosti - výkonu zamestnania, povolania alebo funkcie s rozhodovacou právomocou v orgánoch verejnej moci na päť rokov.

Rozsudok špecializovaného súdu nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 18. septembra 2013, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 3 To 3/2013, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného Ing. T. zamietol.

Špecializovaný súd predložil 28. októbra 2014 najvyššiemu súdu dovolanie, ktoré podal obvinený Ing. T., prostredníctvom obhajcu JUDr. Ľubomíra Hreždoviča, na súde prvého stupňa 9. septembra 2014 proti uzneseniu najvyššieho súdu z 18. septembra 2013, sp. zn. 3 To 3/2013, v spojení s rozsudkom špecializovaného súdu z 10. decembra 2012, sp. zn. BB-4T 45/2012, z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/, i/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je daný tým, že dôkazy súvisiace s použitím agenta, prečítaním prepisu rozhovoru z 25. augusta 2011 sú nezákonné. Svedkovia H., W., F., D. a U. vypovedali na hlavnom pojednávaní veľmi všeobecne a došlo k nezrovnalostiam a pochybnostiam v ich výpovediach oproti prípravnému konaniu. Z dokazovania na hlavnom pojednávaní a z vyhodnotenia dôkazov je zrejmé, že súdy sa nedostatočne vysporiadali s otázkou vypovedacej hodnoty a dôkaznej váhy výpovede každého svedka jednotlivo. Obvinený považuje ich výsluchy za dôkazy vykonané nezákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa písm. i/ ods. 1 § 371 Tr. por. spočíva v tom, že obsah skutočnosti vyplývajúci z dôkazov, nemohol viesť k zisteniu, že spáchal trestný čin. Dokazovaním pred súdom nebolo preukázané, že sa dopustil žalovaného skutku. a nenaplnil skutkovú podstatu trestného činu prijímania úplatku a zneužívania právomoci verejného činiteľa. Vina je založená na subjektívnej interpretácii a tvrdeniach svedka H.

Sú pochybnosti o úplnosti a správnosti skutkových zistení. Nesprávne právne posúdenie bolo spôsobené aj tým, že nebol vypočutý ako svedok Ing. I. L., určený na vykonanie kontroly prevádzky H. Mali sa zisťovať dôvody prečo na kontrolu neprišiel.

Navrhol vysloviť, že uznesením najvyššieho súdu a rozsudkom špecializovaného súdu, bol porušený zákon v neprospech obvineného v ustanovení § 329 ods. 1, 2 Tr. zák., § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., a tiež ustanovení § 278 ods. 2, § 319 Tr. por., zrušiť rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa a prikázať vec znovu prerokovať a rozhodnúť špecializovanému súdu.

Prokurátor sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné, boli podané oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 368 ods. 1, 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Obvinený pred podaním dovolania využil právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 Tr. por.). Dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, 2 Tr. por.). Treba ho však odmietnuť na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.), lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody podľa § 371 Tr. por.

Dovolanie predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty, pretože smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Výnimočnosť tohto inštitútu je vyjadrená obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Jednotlivé dôvody sú taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. a je úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či námietky dovolateľov obsahovo napĺňajú niektorý z uplatnených dovolacích dôvodov.

Pri dôvode v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený namietal, že dôkazy súvisiace s použitím agenta, prečítaním prepisu rozhovoru z 25. augusta 2011 sú nezákonné.

Je nelogické, aby H. podával trestné oznámenie 8. augusta 2011 a za agenta bol ustanovený už 30. júna 2011. Súdy sa nedostatočne vysporiadali s otázkou vypovedacej hodnoty a dôkaznej váhy výpovede každého svedka jednotlivo. Ich výsluchy sú vykonané nezákonným spôsobom.

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. predpokladá, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Za zákonný spôsob získavania dôkazu v zmysle § 119 ods. 2 Tr. por. sa považuje splnenie formálnych (procesných) podmienok vyžadovaných Trestným

poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu, ako aj splnenie materiálnych (obsahových) podmienok, t. j. aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie dôkazu - bol zameraný na zistenie skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť.

V tomto smere sa dovolací súd stotožňuje so závermi odvolacieho súdu, že obvineného zo spáchania trestnej činnosti, mimo existencie zvukového záznamu a výpovedi svedkov, usvedčujú najmä iné skutočnosti zistené v rámci vykonaného dokazovania. Obvinený Ing. T. vopred vedel o tom, že jeho kolega Ing. L., s ním na kontrolu reštaurácie nepôjde. Túto skutočnosť, hoci to bolo jeho povinnosťou nadriadenému oznámiť. Na kontrolovanej prevádzke bola za pultom H. W., ktorá ako zistil pri preverovaní jej totožnosti aj nebola tam v pracovnom pomere. Z vyjadrenia inšpektorátu práce je zrejmé, že obvinený, bol povinný toto zistenie uviesť v písomnej prílohe, ktorú podpisuje každá osoba prítomná na pracovisku zamestnávateľa v čase výkonu inšpekcie práce a tiež zamestnávateľ. V prílohe H. W. uvedená nie je. Pri riadnom výkone inšpekcie nebol dôvod túto osobu do prílohy neuviesť. Sám obvinený priznal, že záznam o kontrole neposlal poštou H. lebo od začiatku boli dohodnutí, že sa stretnú a výstup z kontroly preberú. Záznam z kontroly sa neprerokováva, zasiela sa poštou, obvinený o tomto stretnutí - prerokovaní záznamu neurobil oznámenie nadriadenému, hoci opúšťal pracovisko za účelom pracovného úkonu.

Obvineným uplatnené pochybnosti viažuce sa k príkazu na použitie agenta, hoci ich odvolací súd logickým vysvetlením rozptýlil, nemajú právnu relevanciu aj z pohľadu dole vyjadreného.

V zmysle § 117 ods. 1 Tr. por. na odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov zločinov, korupcie, ...možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené...

Okrem výpovede H. ako svedka aj inými dôkazmi a z nich vyplývajúcimi skutočnosťami bola trestná činnosť obvineného preukázaná, predovšetkým správaním obvineného pred, počas a po kontrole u H., ako na to správne a výstižne poukázal konkretizáciou jeho krokov už odvolací súd.

Už táto dôkazná situácia, keďže nesporne nevznikla potreba vykonania ďalších dôkazov, nedávala základ na použitie agenta pre absenciu zákonom vyžadovaných podmienok predpokladaných ustanovením § 117 ods. 1 Tr. por. Páchatel' už bol usvedčený z dokonaného trestného činu. Ďalšie usvedčovanie prostredníctvom agenta nebolo nutné. Bez najmenších pochybností už nešlo o podstatne sťaženú dôkaznú situáciu ako to predpokladá citované ustanovenie.

Nasadenie agenta vyšetrovateľom našlo motiváciu zrejme v preukázaní širšieho rozsahu korupčného správania sa obvineného, ktoré sa zvukovým záznamom ani nepreukázalo. Vyplýva to napokon aj z obsahu provokujúcich vyjadrení agenta v tomto zázname. Prvostupňový súd správne vypustil zo skutkovej vety časť slovného spojenia, že „prijatých 50,- € je iba časťou prisľúbeného úplatku“ a tým nesporne negoval aj informácie získané zvukovým záznamom.

Podľa § 117 ods. 2 Tr. por. konanie agenta musí byť v súlade s účelom tohto zákona a musí byť úmerné protiprávnosti konania, na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje. Agent nesmie iniciatívne navádzať na spáchanie trestného činu; to neplatí, ak ide o korupciu verejného činiteľa alebo zahraničného verejného činiteľa a zistené skutočnosti nasvedčujú, že páchatel' by spáchal taký trestný čin aj vtedy, ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný.

Práve vzhľadom na záverečnú dikciu ods. 2 § 217 Tr. por. „a zistené skutočnosti nasvedčujú, že páchatel' by spáchal taký trestný čin aj vtedy, ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný“, treba navyše zdôrazniť, že pokiaľ konajúce orgány iniciatívne a vlastnou aktivitou vytvoria podmienky a navodia situáciu so zjavnou snahou, aby bol trestný čin spáchaný, rozšírený jeho rozsah, resp. aby bol dokonaný, ide o exces z hraníc a pravidiel, v ktorých sa trestné konanie vedie. Ústava Slovenskej republiky štátu zastúpenému orgánmi prípravného konania nedáva možnosť byť účastným na provokovaní ani vyprovokovaní trestnej činnosti. Ak je

činnosť polície vedená len snahou, aby kontaktovaná osoba spáchala trestný čin bez zistenia skutočností, ktoré nasvedčujú tomu, že páchateľ by spáchal trestný čin i vtedy, ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný, išlo by aj v zmysle 117 ods. 2 Tr. por. o neprípustnú provokáciu trestného činu.

Pripustením situácie, že štát môže, napr. provokovať rozširovanie trestnej činnosti by sa mohli orgány prípravného konania dostať do stavu, že trestná činnosť nebude nikdy pri pokračovaní provokovania dokonaná, resp. dokončená a tým pádom ani stíhaná a odsúdená.

Trestnú činnosť vyprovokovanú štátom nie je možné stíhať aj z dôvodu absencie zavinenia konkrétneho páchateľa. Subjektívna stránka v prípade vyprovokovaného trestného činu sa nielen teoreticky, ale ani prakticky nedá preukázať. Subjektívne nie je možné zavinenie štátu na vyprovokovanom trestnom čine vložiť do vôľovej zložky zavinenia páchateľa. Takýto mechanizmus by imputačne mohol podsúvať aj nepáchateľovi do vôľovej stránky zavinenia, to čo nikdy neprejavil, nepovedal, nechcel ani nemusel mieniť. Pri zisťovaní trestnej zodpovednosti je obligatórna povinnosť orgánov činných v trestnom konaní, vrátane súdu ustáliť, či ide o zodpovednosť konajúceho za svoje činy a ich následky, alebo o zodpovednosť iného subjektu. Orgány činné v trestnom konaní, vrátane súdu nesmú dovoliť, aby sa imputáciou čin iného (štátu) prirátal osobe stíhanej v pozícii obvineného.

Skutkový stav ustálený súdom prvého stupňa bol nepochybne preukázaný bez skutočností vyplývajúcich z obsahu zvukového záznamu realizovaného 25. augusta 2011 za pomoci agenta.

Dovolací súd sa nestotožnil s tvrdením obvineného, že prítomnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je naplnená aj nesprávnym hodnotením svedeckých výpovedí H., W., F., D. a U., pretože cez tento dôvod nie je možné zasahovať do skutkového stavu ustáleného súdmi nižších stupňov a meniť ho iba na podklade obvineným prezentovaných predstáv o hodnotení dôkazov.

Obvinený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. oprel o pochybnosti o úplnosti a správnosti skutkových zistení. Nesprávne právne posúdenie bolo spôsobené aj tým, že nebol vypočítý ako svedok Ing. L., prečo neprišiel na kontrolu prevádzky Vetráka.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku v intenciách § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Ide o situáciu, keď skutok v napadnutom rozhodnutí je kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nejde o trestný čin alebo ide o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Dovolací súd však nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, pretože nie je legitimovaný posudzovať úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len nesprávna subsumpcia odôvodňuje naplnenie dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať. V intenciách § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd skúmal, či skutok zistený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušné skutkové podstaty trestných činov upravených v Trestnom zákone.

Z obsahu spisu je zrejmé, že skutok, ktorý bol ustálený súdmi v pôvodnom konaní, bez najmenších pochybností naplnia v jednočinnom súbehu všetky základné znaky skutkových podstát zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. a prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Na tomto závere, by nemohlo nič zmeniť ani zistenie, prečo Ing. L., prečo neprišiel na kontrolu prevádzky H. Vďaka práve obvinený hoci vopred vedel o tom, že kolega Ing. L., s ním na kontrolu reštaurácie nepôjde, i napriek tomu na kontrolu išiel sám a túto skutočnosť v rozpore so služobnou povinnosťou nadriadenému neoznámil.

Právoplatné odsúdenie obvineného je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym zásadným procesným chybám. Dôkazy boli získané zákonným spôsobom a vyhodnotené jednotlivo i v súhrne, podľa vnútorného presvedčenia súdu, založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu, riadiac sa pritom ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por.

Dovolacie dôvody neboli zistené, preto dovolací súd rozhodol tak ako je to vyjadrené v enunciiate uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.